

Armas Hr. ja pr. Rajamaa,

New-York, Märts, 29. 1948

Vastuseks Teie 16. Märtsi kirjale on mul Teile teatada järgmist: Mõni aeg tagasi saabusid Teie broshüürid, neid oli 5 eks. Pidasime siis minu mehega plaani, kuhu meid oleks kõige edukam edasi toimetada ja tulemus oli see, et minu abikaasa tegi resoluutse otsuse järgmistele mõjukatele isikute suhtes kelledeks osutusid: Kindral MacArthur (Jaapani kuberner ja populaarne presidendi kandidaat järgmistel valimistel), President Truman, Kardinal Spellman (Katoliiklaste kirikupea New-Yorgis), siis Senaator Vandenberg ja lõpuks W.R. Hearst.

Nendele panen siis täna posti Teie raamatu järgmise sisulise kaaskirjaga, mis samuti valmis minu mehe abil ja on järgmine:

Dear Mr. (so and so)

I most respectfully submit this little volume for your kind consideration, as in the former are brought out all the facts about the educational and cultural changes imposed on so called "liberated" peoples in Eastern Europe by USSR.

As it happens, undersigned has had misfortune to be detained by Russians in the Baltic States in 1940, as a wife of an American Citizen and therefore is in position to verify all facts, which Mr. Rajamaa has brought out in his writing.

I hope, that this volume will help you to find a way to combat the evil of Communism not only in Europe, but also in this God's Country. I remain most sincerely Yours (Signature of mine)

Sisu on koostatud põhimõttel et anda kaaskirjale rohkem kaalu kui "oma kodanik." Härra Hearstile aga tahan koostada teisesisulise ajalehe artikli umbes eelpool (eelmises kirjas) tähendatud põhimõtteil ja seda niipea, kui selleks aega leiab. Samuti katsun Trükkimise võimaluste leidmist silmas pidada, millest Teile siis kohe teatan. Minu arvates paar, kolm raamatukest aga oleks veel vajalik, kohalikkude tegelastele tutvustamiseks, nagu Haridusosakonna juhataja jt.

Pähe selle mul oli tõesti piinlik Teie ees nende arvete pärast. See on osalt olnud ka minu tagasihoidlikkuse süü. Lasin ikka järeleparimise saata kolmanda isiku kaudu ja ei kontrollinud ise tagajärgesid. Viimati siis läksin ise siinse ES. riiteedi parast peetava vanahärra-laekuri jutule ja otse hämmastusin viimase rahulikkuse üle, kui ta isegi mulle kinistas, et need on jäänud natuke kauaks jah, võtsin siis viimaselt mehe ausona, et maksab sisse ja kontrollisin ise hiljem kviitungi. Nüüd siis peaks asi senini korras olema. Ka lasin juure lisada arve kahe viimase raamatu eest, mis aga tegelikult pole veel minuni jõudnud (oli "Eesti" t.) Edaspidisteks tellimiseks sondeerin pinda, sest midagi siin ei saa mina uustulnuk teha resoluutselt ega kiirelt. Kooli asutamise motte tegeliku ebaõnnestumise tagajärjel asutasin (mina) vana Eesti jonni kohaselt siis täiskasvanute eesti keele grupi, milline töötab siis monda nädalit. Teiste hulgas on ka keegi päris ameeriklanna "nurse", kellel "boy-friend" eestlane ja ise väga agar õppiija. Tuleks õieti asutada algajate ja edasi jõudnute grupid, kui ainult mul rohkem aega oleks. Sain juba ka endale reklaami, et (kuna olen ka deklameerija ja siin paaril korral esinenud) mina õpetavat klassilist keelt ja sellesmõttes see aitab natuke kaasa respekti mõttes. Ka on teistelt aladelt tunda üha värskemaid, rohkem isamaalist tuuli, nii uue hingekarjase kui ka kohaliku ajalehe kuluaaridest" ja lootused on selles suhtes koige paremad.

Loodan, et Teil puhad mõddusid hasti ja jänes varustas lapsi rikkalikkude munadega. Minu poisid usuvad veel töö-vaimus jõulu- ja jänes-te müütusesse ja "exitement" oli suur, kui jänes korvid sisuga oli toonud... Täiskasvanutele aga on siinsed ühepäevalised pühad enam puhkepäevaks ja daamidele kirevusest nõretavate kevadkübarate paraadiks.-

Südaalikkude tervi tustega Teie Jüla Kurman